

İstanbul, 07.Nisan.2020

Sirküler Tarihi : 07.04.2020
Sirküler No : 2020 / 091
Konu : Mücbir Sebep Halinde Olduğu Kabul Edilen Mükellefler İle İlgili Uygulama İç Genelgesi Yaymlandı.

Özet : 518 sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile ilan edilen mücbir sebep haline ilişkin olarak mükelleflerin mücbir kapsamında olup olmadığının tespit edilmesine yönelik başvuruların şekli, komisyonların kurulması ile komisyonların çalışma usul ve esaslarına ilişkin **2020/3 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi** yaymlandı.

1) Mükellefin ana faaliyet alanlarının tespit edilmesinde Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla (24 Mart 2020) vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu dikkate alınır. Ana faaliyet kodundan kasıt, mükelleflerin sicil kayıtlarında ilk sırada yer alan altı haneli NACE meslek kodudur.

2) Mükellefin vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu itibarıyla belirlenen sektörler arasında bulunmamasına rağmen ana faaliyet alanı olarak bu sektörlerden herhangi birisinde fiilen iştiğal ettiğini ispat ve tevsik etmesi halinde, fiilen iştiğal edilen ana faaliyet alanı dikkate alınır ve sicil kayıtlarındaki ana faaliyet kodu yeni duruma göre düzeltilir.

3) Bu kapsamdaki başvurular, "**Ana Faaliyet Kodu Değişikliği Raporu**" eklemek suretiyle İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılır. Fiilen iştiğal edilen ana faaliyet konusunu ispat etmeye ilişkin tüm belgeler bu Rapora eklenir.

4) Ana faaliyet kodu değişikliği için; mükellefin esas alınmasını istediği ana faaliyet alanından elde ettiği brüt hasılatın, diğer faaliyet kodlarından elde ettiği brüt hasılatın fazlası gerekmektedir.

5) Brüt hasılatın tespitinde 2019 hesap dönemi veya 2019 IV. geçici vergi dönemi, özel hesap dönemine tabi mükelleflerde 2019 yılında sonuçlanan özel hesap dönemi, bir yıldan kısa süredir faaliyette bulunulması durumunda faaliyette bulunulan dönem sonuçları dikkate alınır.

6) Ana faaliyet kodunun değiştirilmesine yönelik başvuruları ve mükellefin mücbir sebep kapsamında olup olmadığını değerlendirmek amacıyla vergi dairesi başkanlıklarına bağlı olarak görev yapacak "**Ana Faaliyet Kodu Değerlendirme Komisyonu**" kurulur.

7) Komisyonlar, kendilerine intikal ettirilen Raporlar üzerine çalışmalarını, başvurudan itibaren 15 gün içerisinde sonuçlandırır. Başvurunun uygun görülmemesi halinde vergi dairesi başkanı veya görevlendirilen grup müdürü imzalı yazı mükellefe tebliğ edilir.

8) 65 yaş ve üstü olunması nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması Gelir İdaresi Başkanlığı'nca re'sen gerçekleştirilecek olup bu kapsamdaki süre uzatımına ilişkin herhangi bir başvuru alınmayacaktır.

9) Kronik rahatsızlık nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması için bu rahatsızlığın sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edilmesi şarttır. Bu kapsamdaki süre uzatımı işlemi, mükellefin kronik rahatsızlığı bulunduğu dair beyanını içeren İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden vereceği başvurularına istinaden yapılacaktır.

10) Bununla birlikte kronik rahatsızlığın bulunduğu sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 30 gün içerisinde bağlı olunan vergi dairesine ibraz edilmesi şarttır.

11) Söz konusu belgenin belirlenen süre içerisinde ibraz edilmemesi durumunda mükellefin mücbir sebep tanımlaması kaldırılacak ve mücbir sebep dönemine ilişkin tahakkuklar ve diğer kayıtlar düzeltilecektir.

12) Mükelleflerin Tebliği gerek 3'üncü gerekse 5'inci maddesi uyarınca mücbir sebep halinde bulunması durumunda, mükellef her iki bölüm kapsamındaki mücbir sebep hükümlerinden de faydalanacaktır.

24/3/2020 tarihli ve 31078 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren [518 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği](#) (Tebliğ) ile Çin Halk Cumhuriyeti'nin Wuhan kentinde ortaya çıkan ve birçok ülkeye yayılan Koronavirüs (COVID- 19) salgınından ve bu kapsamda alınan tedbirlerden doğrudan etkilenen ve mezkûr Tebliğle belirlenen mükelleflerin 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun mücbir sebep hükümlerinden faydalandırılması hakkında açıklamalar yapılmıştır. Konuyla ilgili açıklamalarımıza ise [25.03.2020/73 sayılı Sirkülerimizde](#) yer verilmiştir.

Tebliğin 3'üncü maddesi ile;

a) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin (İhtiyari olarak katma değer vergisi (KDV) beyannamesi veren ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, bilanço veya işletme hesabı esasına göre defter tutan ticaret erbabı ve kazançları gerçek usulde vergilendirilen zirai kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı)

b) Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dâhil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocaklığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dâhil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,

c) Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,
1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

Öte yandan Tebliğin 5'inci maddesi ile 65 yaş ve üstünde olması veya kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren mükellefler ve meslek mensupları ile 24.3.2020 tarih itibarıyla geçerli olan "Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" uyarınca beyanname/bildirimleri bu meslek mensuplarınca verilenlerin 22/3/2020 ila sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğunun kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

Tebliğ kapsamında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükellefler, mücbir sebep dönemine isabet eden yükümlülüklerine yönelik açıklamalar, Tebliğin 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına istinaden mükellefin mücbir sebep kapsamında olup olmadığının tespit edilmesine yönelik başvuruların şekli, komisyonların kurulması ve çalışma usul ve esasları ile Tebliğin uygulamasına ilişkin [2020/3 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesi](#) yayımlanmıştır. Genelgede yer alan açıklamalar özetle aşağıdaki gibidir:

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
Kartalpepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:3-4 D:12-14 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: [+90 212 660 98 12](tel:+902126609812) Fax: [+90 212 660 86 11](tel:+902126608611) web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

1. 1/4/2020 tarihinde başlayan mücbir sebep hali

Tebliğin 3'üncü maddesiyle belirlenen mükelleflerin 1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir. Mezkûr mücbir sebep hali ile ilgili açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

1.1. Kapsama giren mükellefler

Tebliğin 3'üncü maddesi ile;

a) Ticari, zirai ve mesleki kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyeti bulunan mükelleflerin (İhtiyari olarak katma değer vergisi (KDV) beyannamesi veren ticari kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler, bilanço veya işletme hesabı esasına göre defter tutan ticaret erbabı ve kazançları gerçek usulde vergilendirilen zirai kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabı)

b) Koronavirüs salgınından doğrudan etkilenen ve ana faaliyet alanı itibarıyla; alışveriş merkezleri dâhil perakende, sağlık hizmetleri, mobilya imalatı, demir çelik ve metal sanayii, madencilik ve taş ocakçılığı, bina inşaat hizmetleri, endüstriyel mutfak imalatı, otomotiv imalatı ve ticareti ile otomotiv sanayii için parça ve aksesuar imalatı, araç kiralama, depolama faaliyetleri dâhil lojistik ve ulaşım, sinema ve tiyatro gibi sanatsal hizmetler, matbaacılık dahil kitap, gazete, dergi ve benzeri basılı ürünlerin yayımcılık faaliyetleri, tur operatörleri ve seyahat acenteleri dahil konaklama faaliyetleri, lokanta, kıraathane dahil yiyecek ve içecek hizmetleri, tekstil ve konfeksiyon imalatı ve ticareti ile halkla ilişkiler dahil etkinlik ve organizasyon hizmetleri sektörlerinde faaliyette bulunan mükelleflerin,

c) Ana faaliyet alanı itibarıyla İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında geçici süreliğine faaliyetlerine ara verilmesine karar verilen işyerlerinin bulunduğu sektörlerde faaliyette bulunan mükelleflerin,

1/4/2020 ila 30/6/2020 (bu tarihler dâhil) tarihleri arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

Yukarıda yer alan mükelleflerin sistemselsel olarak mücbir sebep hali kapsamına alınması işlemleri her bir vergi dairesi bazında Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilecektir.

1.2. Ana faaliyet koduyla ilgili başvurular

Mükellefin ana faaliyet alanlarının tespit edilmesinde Tebliğin yayımı tarihi itibarıyla vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu dikkate alınır. Ana faaliyet kodundan kasıt, mükelleflerin sicil kayıtlarında ilk sırada yer alan altı haneli NACE meslek kodudur.

Mükellefin vergi dairesi kayıtlarındaki ana faaliyet kodu itibarıyla bu İç Genelgenin (1.1) numaralı bölümünde sayılan sektörler arasında bulunmamasına rağmen ana faaliyet alanı olarak bu sektörlerden herhangi birisinde fiilen iştigal ettiğini ispat ve tevsik etmesi halinde, mükellefin mücbir sebep kapsamında olup olmadığının tespitinde ana faaliyet kodu yerine fiilen iştigal edilen ana faaliyet alanı dikkate alınır ve sicil kayıtlarındaki ana faaliyet kodu yeni duruma göre düzeltilir.

1.2.1. Başvuru şekli

Bu kapsamdaki başvurular, fiilen iştilgal edilen ana faaliyet alanını ispat etmeye matuf tüm belgelerin ekinde yer aldığı "Ana Faaliyet Kodu Değişikliği Raporu" (Rapor) eklenmek suretiyle İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden yapılır.

Ana faaliyet kodu değişikliği için; mükellefin esas alınmasını istediği ana faaliyet alanından (ana faaliyet kodu olarak kaydedilmesi gerektiğini iddia ettiği faaliyet kodundan) elde ettiği brüt hasılatın, diğer faaliyet kodlarından elde ettiği brüt hasılatın fazla olması şarttır.

Brüt hasılatın tespitinde 2019 hesap dönemi veya 2019 IV. geçici vergi dönemi, özel hesap dönemine tabi mükelleflerde 2019 yılında sonuçlanan özel hesap dönemi, bir yıldan kısa süredir faaliyette bulunulması durumunda faaliyette bulunulan dönem sonuçları dikkate alınır.

Sunulacak Raporda hasılat tespitine yönelik olarak;

- Mükellefin son dört geçici vergi dönemine ilişkin verdiği beyannameleri ekinde yer alan ve en yüksek hasılatı elde ettiğini bildirdiği meslek kodlarına ilişkin bilgileri,
- Ayrıntılı gelir tablosu bilgileri,
- Form Ba-Bs bildirimlerine ilişkin değerlendirmeler ile benzeri bilgi, belge, veri ve değerlendirmelere yer verilerek mükellefin hakikatte kayıtlı olması gereken ana faaliyet kodu ortaya konulur ve ana faaliyet kodu değişikliği işleminin gerçekleştirilmesi yönünde talepte bulunulur.

Mükellefin ana faaliyet kodunun değiştirilmesi işlemleri, bu bölümde yer alan komisyonun olumlu mütalaası ve vergi dairesi başkanının veya görevlendireceği grup müdürünün onayıyla gerçekleştirilir.

Onay işleminden sonra, alınan karar bir üst yazı ekinde ilgili vergi dairesine gönderilir. Faaliyet kodunun değiştirilmesine karar verilen mükelleflerin sicil kayıtlarındaki ana faaliyet kodu yeni duruma göre düzeltildikten sonra anılan mükelleflerin mücbir sebep kapsamına alınabilmesi için sistemde tanımlanan ekranlara bilgi girişi yapılır.

Örnek 1: Mükellef (A) A.Ş. öteden beri faaliyetine devam eden bir şirkettir. Mükellef, vergi dairesi kayıtlarına göre 3 ayrı faaliyet kodunda faaliyette bulunmakta olup kodlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

Ana faaliyet kodu- 812101- Binaların genel temizliği (daire, apartman, büro, fabrika, kurum, mağaza vb. her türlü binanın genel temizliği dâhil; pencere, baca, sanayi makinesi vb. uzmanlaşmış temizlik faaliyetleri hariç)

Faaliyet Kodu- 812903- Park ve caddelerin süpürülerek yıkanması, temizlenmesi faaliyetleri

Faaliyet Kodu- 412002- İkamet amaçlı binaların inşaatı (müstakil konutlar, birden çok ailenin oturduğu binalar, gökdelenler vb.nin inşaatı) (ahşap binaların inşaatı hariç)

Mükellef, ana faaliyet kodu itibarıyla bu İç Genelgenin (1) numaralı bölümünde yer alan mücbir sebep kapsamında bulunmamaktadır. Bununla birlikte mükellef ana faaliyet alanının ikamet amaçlı binaların inşaatı olduğunu ve ana faaliyet kodunun mücbir sebep kapsamında bulunan "412002" kodu olması gerektiğini iddia etmektedir.

Sunulan Raporun tetkikinden mükellefin 2019 hesap döneminde elde ettiği hasılatın faaliyet kodları itibarıyla aşağıdaki gibi olduğu anlaşılmıştır.

ANIL YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE BAĞIMSIZ DENETİM ANONİM ŞİRKETİ
Kartalpepe Mahallesi Alem Sokak Billursaray Apt. No:3 K:3-4 D:12-14 34145 İncirli – Bakırköy / İstanbul

Tel: +90 212 660 98 12 Fax: +90 212 660 86 11 web: www.anilymm.com e-mail: info@anilymm.com

Bakırköy V.D. : 069 035 6037

	2019 hesap dönemi hasılatı (TL)	Hasılatın yüzdesi
"812101" No.lu Kod Hasılatı	1.150.000	36,60%
"812903" No.lu Kod Hasılatı	600.000	19%
"412002" No.lu Kod Hasılatı	1.400.000	44,40%
Hasılat Toplamı	3.150.000	100%

Mükellefin 2019 hesap döneminde "412002" kodundan elde ettiği hasılatın tüm kodlardan elde ettiği hasılat oranının %44,4 olduğu ve bu oranın oransal olarak en yüksek hasılatın elde edildiği kod olduğu dikkate alındığında, mükellefin ana faaliyet kodunun "412002" olarak değiştirilmesi ve mücbir sebep kapsamına alınması gerekmektedir.

1.2.2. Komisyonun teşekkülü

Ana faaliyet kodunun değiştirilmesine yönelik başvuruları ve mükellefin mücbir sebep kapsamında olup olmadığını değerlendirmek amacıyla vergi dairesi başkanlıklarına bağlı olarak görev yapacak "Ana Faaliyet Kodu Değerlendirme Komisyonu" kurulur.

Komisyon; grup müdürü, vergi dairesi müdürü veya müdür başkanlığında, vergi dairesi başkanı tarafından belirlenen toplam üç kişiden oluşur. İş yüküne ve ihtiyaca bağlı olarak vergi dairesi başkanlığına bağlı olarak birden fazla komisyon kurulmasına vergi dairesi başkanı tarafından karar verilir.

Komisyon, üyelerinin tamamının katılımıyla toplanır ve çoğunlukla karar alır. Alınan kararlar tutanağa geçirilerek tüm üyeler tarafından imzalanır. Komisyon başkanı ve üyelerinin herhangi bir nedenle görevlerinin başında bulunamamaları halinde, bunlara vekâlet edenler, komisyonda görev yapar.

1.2.3. Komisyonun görev ve yetkileri

Komisyon;

- Kendisine intikal ettirilen Rapor ve ekinde yer alan bilgi, bulgu veya verilerden hareketle mükellefin fiilen iştiğal ettiği ana faaliyet alanına ve dolayısıyla olması gereken ana faaliyet koduna ilişkin çalışmalarını başvurudan itibaren 15 gün içerisinde sonuçlandırır.
- Yaptığı çalışmalar neticesinde mükellefin ana faaliyet kodunun değiştirilmesi ve bu İç Genelgenin (1) numaralı bölümü kapsamında mücbir sebep kapsamına alınması gerektiğini değerlendirmesi durumunda olumlu, aksi halde olumsuz mütalaasını içeren yazıyı vergi dairesi başkanının veya vergi dairesi başkanı tarafından görevlendirilen grup müdürünün onayına sunar.
- Mükellef başvurusunun uygun görülmemesi halinde bu durumu içeren vergi dairesi başkanı veya görevlendirilen grup müdürü imzalı yazıyı mükellefe tebliğ eder ve bu durumu mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine de ayrıca bildirir.
- Mükellef başvurusunun onaylanması halinde ana faaliyet kodunun değiştirilmesi ve mükellefin mücbir sebep kapsamına alınması ile ilgili işlemlerin sonuçlandırılması amacıyla mükellefin bağlı olduğu vergi dairesine yazılı olarak bilgi verir.
- Mükellefin sunduğu Rapor ve diğer belgeler dışında ihtiyaç duyduğu ilave bilgi ve belgeleri mükelleften ister.

1.2.4. Sekreteryaya hizmetleri

Komisyonun sekreteryaya hizmetleri, mevcut veya uygun görülen yerde ve sayıda kurulan servis tarafından yürütülür. Servis, komisyon tarafından verilen görevleri yerine getirir. Servislerde yukarıda sayılan görevleri yerine getirebilecek sayıda personel görevlendirilir. Yukarıda yer alan görevler mevcut ya da yeni kurulacak bir müdürlük tarafından da yerine getirilebilir.

1.3. Ertelenecek vergi ödevleri

Bu İç Genelgenin (1) numaralı bölümü kapsamında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilen mükelleflerin aşağıda yer alan vergi ödevleri aşağıda belirtilen tarihlere kadar uzatılmıştır.

1.3.1. 2020/Mart (2020/Ocak-Şubat-Mart dâhil) dönemine ait vergi ödevleri

- 27/4/2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Mart (2020/Ocak-Şubat-Mart dâhil) dönemine ait Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve KDV Beyannamelerinin verilme süreleri,
- 30/4/2020 tarihine kadar verilmesi gereken "Form Ba-Bs" bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süreleri 27/7/2020 Pazartesi,
- Bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 27/10/2020 Salı günü sonuna kadar uzatılmıştır.

1.3.2. 2020/Nisan dönemine ait vergi ödevleri

- 27/5/2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Nisan dönemine ait Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve KDV Beyannamelerinin verilme süreleri,
- 1/6/2020 tarihine kadar verilmesi gereken "Form Ba-Bs" bildirimlerinin verilme ve mezkûr tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süreleri 27/7/2020 Pazartesi,
- Bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 27/11/2020 Cuma günü sonuna kadar uzatılmıştır.

1.3.3. 2020/Mayıs dönemine ait vergi ödevleri

- 26/6/2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Mayıs dönemine ait Muhtasar Beyannameler (Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannameleri dâhil) ve KDV Beyannamelerinin verilme süreleri,
- 30/6/2020 tarihine kadar verilmesi gereken "Form Ba-Bs" bildirimlerinin verilme ve mezkur tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken e-Defterlerin oluşturulma ve imzalanma ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken "Elektronik Defter Beratları"nın yüklenme süreleri 27/7/2020 Pazartesi,
- Bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme süreleri 28/12/2020 Pazartesi günü sonuna kadar uzatılmıştır.

2. 22/3/2020 tarihinde başlayan mücbir sebep hali

Tebliğin 5'inci maddesinde belirtilen mükelleflerin 22/3/2020 tarihi ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiştir. Mezkûr mücbir sebep hali ile ilgili açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

2.1. Kapsama giren mükellefler

İçişleri Bakanlığınca alınan tedbirler kapsamında;

- 65 yaş ve üstünde olması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gelir vergisi mükellefleri (meslek mensuplarının kendi mükellefiyetleri dâhil),
- Kronik rahatsızlığı bulunması nedeniyle sokağa çıkma yasağı kapsamına giren gelir vergisi mükellefleri (meslek mensuplarının kendi mükellefiyetleri dâhil),
- Gelir vergisi, kurumlar vergisi, KDV veya muhtasar gibi beyannameleri ve bildirimleri (a) veya (b) bendi kapsamında bulunan meslek mensuplarınca verilen mükellefler

22/3/2020 tarihi ile sokağa çıkma yasağının sona ereceği tarih (bu tarihler dâhil) arasında mücbir sebep halinde olacaktır.

(c) bendi uyarınca mücbir sebep kapsamının tespitinde 24/3/2020 tarihi itibarıyla geçerli olan "Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" uyarınca beyanname/bildirimlerin (a) veya (b) bendi kapsamındaki meslek mensuplarınca verilmesi şarttır.

Mükelleflerin, 65 yaş ve üstü meslek mensubu ile 24/3/2020 tarihinden sonra imzalanan sözleşmelere istinaden mücbir sebep kapsamına alınması mümkün değildir. Öte yandan bu tarihten önce 65 yaş ve üstü meslek mensubu ile yapılan sözleşmenin bu tarihten sonra sona ermesi veya iptal edilmesi halinde, söz konusu meslek mensubu tarafından artık verilemeyecek beyanname/bildirimler itibarıyla mükellefler mücbir sebep kapsamından çıkarılacaktır.

Öte yandan 65 yaş ve üstü olunması nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması Gelir İdaresi Başkanlığınca re'sen gerçekleştirilecek olup bu kapsamdaki süre uzatımına ilişkin herhangi bir başvuru alınmayacaktır.

Kronik rahatsızlık nedeniyle beyanname/bildirim verme ve ödeme sürelerinin uzatılması için bu rahatsızlığın sağlık kuruluşlarından alınacak muteber belgelerle ispat ve tevsik edilmesi şarttır. Bu kapsamdaki süre uzatımı işlemi, mükellefin kronik rahatsızlığı bulunduğu dair beyanını içeren İnteraktif Vergi Dairesi üzerinden vereceği başvurusuna istinaden yapılacaktır.

Bununla birlikte kronik rahatsızlığın bulunduğu dair belgenin sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 30 gün içerisinde bağlı olunan vergi dairesine ibraz edilmesi şarttır.

Söz konusu belgenin belirlenen süre içerisinde ibraz edilmemesi durumunda mükellefin mücbir sebep tanımlaması kaldırılacak ve mücbir sebep dönemine ilişkin tahakkuklar ve diğer kayıtlar düzeltilenektir.

2.2. Vergi ödevlerinin ertelenmesi

Tebliğin 6'ncı maddesi gereğince 22/3/2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyanname/bildirimlerin verilme süreleri ile bunlara istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeme sürelerinin son günü, sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15'inci günün sonuna kadar uzatılmıştır.

Sokağa çıkma yasağının bittiği tarihte beyanname/bildirim verme süresinin son gününe 15 günden fazla süre kalması halinde, beyanname/bildirim verme ile ödeme süresi olarak kanuni sürelerin dikkate alınacağı tabiidir.

Öte yandan Tebliğde beyanname ve bildirimlerle ilgili özel bir belirleme yapılmadığından mücbir sebep dönemine ait tüm vergi beyanname ve bildirimleri bu kapsamda değerlendirilecektir.

Örnek 2: Meslek mensubu Bayan (B)'nin gelir vergisi, gelir geçici vergi, KDV ve muhtasar yönünden mükellefiyeti olup Bayan (B) bu İç Genelgenin (2) numaralı bölümü uyarınca mücbir sebep kapsamındadır. Bayan (B) 24/3/2020 tarihi itibarıyla 10 kurumlar vergisi mükellefinin kurumlar, muhtasar ve KDV beyannameleri ile Form Ba-Bs bildirimlerini elektronik ortamda göndermektedir. Söz konusu 10 mükellefin hiçbirisi 1/4/2020 tarihinde başlayan mücbir sebep hali kapsamında değildir. İlan edilen sokağa çıkma yasağı 22/4/2020 tarihinde sona ermiştir.

Bahse konu 10 mükellefin 2019 hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannameleri, 2020/Şubat ve 2020/Mart dönemi KDV ve muhtasar beyannameleri ile aynı dönemlere ilişkin Form Ba-Bs bildirimleri 7/5/2020 günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı süre içinde ödenecektir.

Örnek 3: Yukarıdaki örnekte sokağa çıkma yasağının 6/5/2020 tarihinde sona ermesi halinde ise;

Söz konusu 10 mükellefin 2019 yılı kurumlar vergisi beyannamesi, 2020/Şubat ve 2020/Mart dönemi KDV ve muhtasar beyannameleri, aynı dönemlere ilişkin Form Ba-Bs bildirimleri ile 2020 I. dönem geçici vergi beyannamesi 21/5/2020 günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı süre içinde ödenecektir.

2020/Nisan dönemi KDV ve muhtasar beyannameleri, 15 günden fazla süre bulunduğundan kanuni süresi olan 27/5/2020 günü sonuna kadar verilecek olup bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı süre içinde ödenecektir. 2020/Nisan dönemine ilişkin Form Ba-Bs bildirimleri ise, 15 günden fazla süre bulunduğundan kanuni süresi olan 1/6/2020 günü sonuna kadar verilecektir.

3. 1/4/2020 ve 22/3/2020 tarihinde başlayan mücbir sebep hallerinin her ikisinin de kapsamına giren mükelleflerin durumu

Mükelleflerin gerek bu İç Genelgenin (1) numaralı gerekse (2) numaralı bölümü uyarınca mücbir sebep halinde bulunması durumunda, mükellef her iki bölüm kapsamındaki mücbir sebep hükümlerinden de faydalanacaktır.

Bu kapsamda 2020/Mart (Ocak-Şubat-Mart dönemi dâhil), 2020/Nisan ve 2020/Mayıs dönemine ait olan ve bu İç Genelgenin (1.3) numaralı bölümünde sayılan vergisel ödevler mezkûr bölümde anlatıldığı sürelerde yerine getirilecektir.

Ayrıca (1) numaralı bölümdeki mücbir sebep dönemlerine ait olmakla birlikte bu bölümde sayılmayan beyanname ve bildirimler ile 22/3/2020 tarihinden itibaren verilmesi gereken

2020/Şubat dönemine ait beyanname ve bildirimlerin tamamı sokağa çıkma yasağının sona ereceği günü takip eden 15 inci günün sonuna kadar verilecek, tahakkuk eden vergiler de aynı sürede ödenecektir.

Öte yandan sokağa çıkma yasağının bittiği tarihte beyanname/bildirim verme süresinin son gününe 15 günden fazla süre kalması halinde, beyanname/bildirim verme ile ödeme süresi olarak kanuni sürelerin dikkate alınacağı tabiidir.

Örnek 4: Mükellef (A) Ltd. Şti.'nin, kurumlar vergisi, geçici vergi, muhtasar ve KDV mükellefiyeti bulunmaktadır. Mükellef, geçici süreliğine faaliyetine ara verilen işyeri nedeniyle (1) numaralı bölümdeki, beyanname ve bildirimleri kronik rahatsızlığı nedeniyle sokağa çıkma yasağı bulunan meslek mensubu tarafından verildiği için (2) numaralı bölümdeki mücbir sebep hali kapsamındadır. İlan edilen sokağa çıkma yasağı 4/6/2020 tarihinde sona ermiştir. Buna göre mükellefin beyanname/bildirim verme ve ödeme tarihleri aşağıdaki gibi olacaktır.

Mükellefin 2020/Mart, 2020/Nisan ve 2020/Mayıs dönemine ait olan ve bu İç Genelgenin (1.3) numaralı bölümünde sayılan vergisel ödevleri mezkur bölümde anlatıldığı sürelerde yerine getirilecektir. Bu kapsamda örneğin 26/6/2020 tarihine kadar verilmesi gereken 2020/Mayıs dönemine ait KDV ve muhtasar beyannameleri 27/7/2020 Pazartesi günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler ise 28/12/2020 Pazartesi günü sonuna kadar ödenecektir.

Öte yandan mükellefin 2020/Şubat dönemine ait; muhtasar beyanname, KDV beyannamesi, Form Ba-Bs bildirim, 2019 hesap dönemine ait kurumlar vergisi beyannamesi ile 2020 yılı I. geçici vergi dönemine ait geçici vergi beyannamesi 19/6/2020 Cuma günü sonuna kadar verilecek, bu beyannamelere istinaden tahakkuk eden vergiler de aynı sürede ödenecektir.

4. Diğer hususlar

Sosyal güvenlik mevzuatı gereğince sigortalıların mücbir sebep dönemine ilişkin prime esas kazanç ve hizmet bilgilerinin Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi ile bildirilmesinin zorunlu olması durumunda mücbir sebep, bu beyannamelerin vergi kesintilerine ilişkin kısmının beyan ve ödeme sürelerinin ertelenmesi için geçerli olacaktır.

<https://www.turmob.org.tr/Mevzuat/PDF/17671>

SAYGILARIMIZLA,

Anıl Yeminli Mali Müşavirlik ve Bağımsız Denetim A.Ş

Kaynak: TURMOB